

KEMENESVIDÉK

KÖZERDEKŐ FÜGGETLEN ÚJSÁG.

(„KIS-CZELL ÉS VIDÉKE“.)

Megjelenik minden vasárnap.

(„KIS-CZELL ÉS VIDÉKE“.)

HÍRŐR

Előfizetés: 3 kor. Negyedévre: 2 kor. —
Fél évre: 4 „. Egyre szám ára — 2 „.
Munkatársával és tolmáccsal: kedd, szerda és csütörtökön.

Feloldó sorokozat:
Hosszú

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Czellőmők, Dómbólkút, Gombócskő
szőlők a lap szellemi és anyagi részét illető
kérdéseknél.

A munkabérekről.

Korunk egyik legfontosabb közgazdasági kérdése: a munkabérek megfelelő megállapítása. Társadalmi életünket elkeserítik azok a rövid időközben mindújabbban jelentkező forrongások, melyek a munkások elégtelenségének kifakadása. Alig mulik el nap bérharc, sztrájk nélkül. Ezek az oly

szörvényszerű állapotok természetek s így végre is beállott annak elkerülhetlen szüksége, hogy a munkaadók lelkiismeretes vizsgálódás tárgyává tegyék ama kötelességüket, miként állapítsák meg méltányosan a — munkabéreket. Erre vonatkozólag általános irányelvekkel a következők szolgálhatnak:

Mint hogy a munkabér a legfontosabb befolyással bír a nyerendő termények árára és minden vállalatnak, melyre termelői fordítják eredményére, önállóan a legnagyobb figyelemre kell fordítani. E végett a végzendő munkának mind mértékét, mind minőségét egyaránt tekintetbe kell venni.

A legfőbb körülmények, melyek munkabérek befolyást gyakorolnak az ajánlalkozási arányra.

A gyakori hiányosság vagy ügyesség foka, melyet az illető munka követel.

Kell-e és mennyire kell a munkásokat a munkavégzés mellett értékesebb tárgyakkal megbizni s minő kockázattal jár ez. Jár-e esetleg egészség, sőt életvesztéssel is a végzendő munka.

Van-e a munkásoknak bekövetkező időközökben, mikor a főmunka szünetel, alkalmuk illendő kereteket találni vagy sem.

Az éghajlat, a nép életmódja és erélye, a törvényesség, az általános ipari állapot.

Saját érdeke és a műipari verseny arra késztetik a munkáltatót, hogy törekedjék a a szükségelt munkát jutányos bérért megkapni. De e törekvés könnyen túlságig is mehet. Mert ha a munkásoknak legnagyobb részét az elkerülhetetlen szükségleteik nincsenek kielégítve, úgy, minthely az ily viszony huzamosabbra tart, nem lehet, hogy a munkások testi és lelki állapotuknak súlyosabb és romlásba ne kerüljenek, melyek ismét felette kártékonyan befolyásolják az iparos vállalatokra, mind az egyetemes jólétre visszahatni.

Hogy a munkások elfoglalhassák illő állásukat a társadalomban s ezeknek álláspontok is általában kielégítő legyenek: korántsem elég, hogy a munkás annyit keressen, amennyire feltétlenül szüksége van munkaképes állapotában való önlentartá-

sára, sőt inkább a tartósan szerencsés állapotot még csak akkor kezdődik, ha a munkásoknak alkalom nyílik ezt serényen meg is ragadja, hogy átlagosan annyit szerzhessen, hogy a családjuknak egészséges lakásuk, illendő és megkívántató táplálékuk és ruházatuk legyen és hogy háziars takarékoság mellett a szükség esetére, gyermeknevelésre és vénségük idejére is valamit megspórolhassanak. A munkásokat kapni minden iparvállalkozónak igazi érdekében fekszik.

Hogy meghatározhassuk, mennyi bér illeti a munkást fenntartására, ki kell puhatólni, mennyi az érdekelt munkáscsaládok fenntartási szükséglete és keresete és ez kell egymással összehasonlítani. Az élet nélkülözhetlen szükségleteinek rovására sorozandók mindenek előtt: lakás, kenyérnek és főzni való termények, szorgalmasági termények, ha vagy legalább szűkös, tisztaság és ruházat.

Ha a munkáltatót ezeket az állásjelölőket nem ellenőrzik tartani, akkor ugyan nem fognak egészen megelégedni a sztrájkok, mert az arány munka és bér között sohasem lehet az egész vonalon tökéletesen igazságos, és bizonyos, hogy a munkások figyelembe vétele mellett a bérharcok száma tetemesen meg fog csökkenni és nem fog minden napra egy-egy jutni belőle.

mása szerint már mindenki aludt, tényleg nem jött, természetesen, hogy a bíróság az első emeletre ment, ahol a bérharcosokat találta elkülvette.

A natal ember sápadtan nézett a vizsgáló felé:
— Bíró ur, — mondta akadóva — én nem vagyok tolvaj.
Amas egyszerre felemelkedvén és székén, kiáltott reá:
— Hát akkor mit kerestél én a József-utca 90-ik számú házában 17-én éjnek?
A vádlott megrázkódott. Le borganstotta a fejét, asután így szólt:
— Nos, hát beismerem a tettet.
A vizsgálóbíró dörmögött valamit.
— Lassan, barátom, est előbb is megtehetted volna. Megkönyebbülten szólt oda a jegyzőnek:
— Vessesse be kérem: a vádlott beismeri.

Amikor pedig elkészült a jegyzőkönyv, — mondogva tetta —

— Hja, édes barátom. Nálunk még kaphat valamit az aláírására.

— Ha elutasít, — mondta, — akkor foggal a fiatal ember — akkor főbe lövöm — magamat
A képviselőné halkán, mint amikor bug a galamb, nevetett.
— Csak rajta, kis vitéz!
A másik pillanatban, mint a villám, cikkant meg a fu kesében a buldoggy revolver. A szűkből rántotta elő.
Lenkefalvyné olyan lett, mint a viasz.
— Órült — szólt rekedten, miközben ki-csavart a fegyvert a gyerek keséből.
Jó percnyi idő telt bele, amíg újra szóhos

Csatáry Károly

Új újságok magyar, angol és skót szövegekben, nagy választékban a legdivatosabb mintákban raktárra érkeztek melynek megtekintésére ezennel meghívom a n. é. ur. közönséget.

Bortermésünk veszedelme.

Lesz az idén bor, sok is és jó is. A szőlőknek a filloxera leküzdése óta való rekonstrukciójától fogva nem emlékeznek rá a gazdák, hogy ilyen bőséges szüretre lett volna kilátásuk. A májusi hőség amennyire ártott a gabonaműveknek, úgy látszik, annyira használt a szőlőtőkének. Hozzáértők az idei bortermést 30-60 százalékkal mondják magasabbnak a tavalyinál. Természetes hogy ez a körülmény nagyon hatással van egy a termelőkre és kereskedőkre, mint a fogyasztó közönségre nézve. A magyar ember már-már elszokott a jó bortól, de kilátás van rá, hogy megint módjában lesz hozzászokni. Aminek több irányban érezhetjük majd üdvös hatását.

A tömeg, amely rászokott a szervezetre romboló pálinkára, megint vissza fog térni a borhoz, amely sokkal egészségesebb. Alább fog szállani a sörfogyasztás is, amely rengeteg dimenziókat áltott, dacára annak, hogy a sörgyárak kartellba állították, díktálják az árakat és lehetetlenné tesznek minden egészséges konkurrenciát. De még fontosabb körülmény az, hogy a bortermelő gazdák friss pénzhez jutnak, jelentős összegekhez, amelyek egyszerűen nagyot lendíthetnek helyzetikön. Kilátás van rá, hogy a külföldön ismét visszanyeri fő hírnevét a magyar bor, egyuttal a külföldről is milliók és milliók jönnek be az országba.

De már sorsa az a magyarnak, hogy öröme ne legyen ürmön nélkül való. A jó bortermés okozta kedvező helyzetet a leg-súlyosabban befolyásolja egy tervbe vett reform, egy új, alapítandó intézmény, amelynek gondolata bár sohasem született volna meg.

Énnek az új intézménynek kezdeményezője nem kisebb hatalom, mint maga a magyar állam. Arról van ugyanis szó, hogy megalakul az állam fenhatósága alatt a „Vinea” borkiviteli részvénytársaság, amely a kormánytól 300 ezer illetve 250 ezer korona évi szubvenciót kapna.

Súlyos csapás ez a hazai bortermelőkre és borkereskedőkre nézve. Mert a „Vinea”, amely kötelezve van bizonyos mennyiségű bort külföldön elhelyezni, a 300.000 koronányi szubvenció révén végtetes nyomást tud gyakorolni a bor árára és a borkereskedelemre. Miután kötelezve van egy nagy quantumnak a külföldön való elhelyezésére, minden áron el fogja adni a bort, hogy kötelezettségének eleget tehesen. Nem kell hosszan magyarázgatni azt, hogy mihely a külföld arról értesül, amint hogy már is értesült, hogy a „Vinea”-nak el muszáj adni néhány százezer hektoliter bort a külföldi fogyasztásnak, ezt a kényszert arra fogja fölhasználni, hogy minél olcsóbban kapja azt meg.

Miután pedig a „Vinea” több mint egy negyed millió koronányi szubvenciót kap, megteheti azt, hogy áron alul adja a bort, mert hiszen a deficitet a szubvenció bőségesen fedezi. Ilyen formán föltétlenül fogja szállítani a hazai bor árát és a

borát olcsóbban adni a nemzetközi árnál. Másik hátrányos hatása a „Vinea”-nak az lesz, hogy eléggé virágzó borkereskedelmünket tönkre teszi, amiből évente ezer és ezer ember kereste eddig a kenyerét. Ugy a termelők, mint a kereskedők a leghatározottabban tiltakoznak a „Vinea” megalkapításá ellen. Es ha ezeknek nem kell, akkor ugyan ki az ördögnek kell a Vinea?

UJDONSÁGOK.

Céldömlők szenzációja.

A följött macnyit. — Vértől a szőlők ellen.

Céldömlőknek a mult héten „óriási” szenzációja volt. Ezt a nagy világra szóló szenzációt helybeli sajtókaró újság eresztette szélnek, aki egy burkoltan megírt híreben állítias merénylettel vádolta meg Donáth Vilmos helybeli divatárú, kereskedőt. A sajtókaró szélnek eresztett híre, eszére kelve „óriási” szenzációra fűződött fel s a közönség körében, amely rendszeresen éhes nagy szenzációra, már „vérváddá” alakult ki a sidók ellen. *Mi, akik 10 év óta állunk latunkban*

a kösügyek szolgálatában s egy ismer bennünkben a kösüség, mint az igazság szókimondó táborát hatlan független sajtóorganumát, a celli „nagy szenzációt” felbőszítünk teljes tudatában, a főnyeknek alapos ismeretével, minden mellékhatások és érdek nélkül, az igazságukat megfelelőleg az alábbiakban imertjük:

A szemből.

Smerkovszky László Máv. mozdonyvezető, Cellben a Kórház-utcában lakik nejével s 11 éves kis Katica leányával. Smerkovszky Lászlóné, ki intelligens, művelt nő és kis leányát figyelmes és gondos nevelésben részesíti, a mult pen-teken delélt 11 órakor, a 11 éves élekt, értelmes eszű, csinos, szép kis Katica leányát Donáth Vilmos helybeli divatára kereskedésébe küldte el szalagért, ahol különben is állandóan vásárolni szokott és a boltban a kis Katica is többet megfordult.

A kis leány vallomása.

Smerkovszky Katica a boltban vele történt dolgot édes anyja jelenlétében, hirlapunk szerkesztőjének, csütörtökön reggel, a következőkben mondta el:

— A boltban egyedül Donáth volt, ki, mikor megmondtam, hogy szalagot akarok venni, a pudli közé vezetett s mielőtt a szalagot kiszolgáltatta volna, megcirógatott, kétszer arcom csókolt, illetlenül megtapogatott s azt kérdezte: mit eszem hogy, jly kövér és szép vagyok. Én megijedtem Donáthtól, sürgettem a szalag kiadását, mit Do-

anyámnak elmondtam a történeteket. Eddig a kisleány vallomása. Nem tettünk hozzá egy szót sem s nem vettünk el belőle. Szerkesztőnk még megkerdezte a kis élekt eszű értelmes Katicát, igaz-e az a szélében elterjedt hír, hogy Donáth vele erőszakoskodott volna s erre határozott hangon jelentette ki: hogy abból egy szó sem igaz. — A fentiekben megirtak fedik a való igazságot. Maga a sértett fél ósintte, igaz vallomása megdönt minden más egyéb kombinációt. A kis leány elleni merényletről tehát szó sincs, az nem egyéb rémzesénel és egyegek agyraménál. Hogy Donáth bizalmaskodása a kis leánnyal szemben épen nem mondható korrektnek, az bizonyos. Hogy nem volt szándéka a kis leány ellen merényletet elkövetni, a kis leány vallomásából eléggé kitűnik. Donáth tettét egyedül az a körülmény menti, hogy mint afféle gyermektelen ember, akik rendszerint rajognak a gyermekekért, ő is gyermek szerető s a kis Katicával szemben, aki igazán csinos, szép s élekt eszű kedves gyermek, túlságosan is bizalmas volt. Az igazság kedvéért meg kell még fejeznünk, hogy Donáth Vilmos beteges, ideges ember.

Rémzesek, vértől a szőlők ellen.

A nagy Galetto valósággal rémzeseket hozott forgalomba a kis Smerkovszky Katicáról és a zsidókról. Beszéltek, hogy a kis Katica ruhája egészen össze volt tépve, mikor Donáth üzletéből kijött. Még ez sem volt elég. A kis leányt dr. Grün Lajos városi és Máv. főorvos rendeltére Budapestre vitték a kórházba. Mindezekből

jutottak: Addig, mint az ellenfelek elszántan, szótlanul néstek farkasszemet egymással.

— Nos? — kérdeste líhegve György ur, a kis vitéz.

— Nos, — mondta utána az asszony, mi-
alatt könny szökött a szép barna szemébe. —
Maga, György, az életével akar felelőssé tenni,
én tudom, hogy amilyen bolond, vakmerő kölyök,
— est már alig hallható lassanúggal ejtette ki —
képes is volna rá, hogy beváltsa a fejenyesétét.
Én pedig nos: én ehhez nem vagyok eléggé —
kőből.

Körülnésett és mivel a dohányzóban — a
hol György ur nagybátyjának az uri házában
együtt valának, — más senki sem volt, — két
tenyere közé kapva a gyerek fejét, egy, de csak
e — állott, hásszu csótot nyomott a fü halán-
téka fölé.

— Hát jöjjön el holnap, kapuzárás előtt!

Ez tizenhatodikán este történt.

Tizenhetedikén éjszaka pedig a József-utca
90-ik számú házának első emeletén megtörtént
a betörés.

A vizsgálóbíró ép ebéd után szokott szivar-
ját szivta odahaza, amikor a szobalány jelenti,
hogy egy hölgy kíván sürgősen beszélni vele.

— Lankefalvy Dömené, — olvasta a bíró
még egyszer a névjegyet, amikor már kiadta a
családnak az utasítást:

— Vessesd be a nagyságos asszonyt . . .

Miben lehetek szolgálatjára? — kérde-
asztán a belépő hölgyet, akinek melleleg szólván
sűrű, kék fatyol takarta el az arcát.

A kérdezett zavartan tekintgetett maga —
körül.

— Nincs itt más senki bíró u

A hölgy elhallgatott. Majd ismét lassu han-
gon megszólalt:

— Bizalmas közlésem lenne önnek, bíró ur —
Végtelenül, — flúzte tovább a

végtelenül nyomja a lelkiismeretemet. Hát
azért jöttem, — folytatta láthatólag
magával — hogy megmentsek — egy ártatlant
. . . Azt a — itt kissé elakadt — azt a bsen-
hetediki betörést . . . nem a vádolt! Kovette el,
bíró ur. Nem György, nem, nem László György
volt az első emeleten.

— Hat? — kérdeste a vizsgálóbíró, azelőtt
előtt most egyszerre világosodni kezdett valamé.

A hölgy, miután előbb már kimondotta,
hogy György, szegény László György tizenhat-
dikén éjszaka nem az első emeleten járt, mem-
lesítve utaltotta:

— Hanem a — második emeleten.
És a vizsgálóbíró fejében lőn világosság.

Zsoldos László

Scherg Vilmos és Társai

honi szövetség gyára
BRASSÓ

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy országgszerte ismert honi szövetség gyárunk kizárólagos képviselőletét és vidéke részére **NÉMET MÁRKUS** divatárú kereskedő úrra ruháztuk, kidek széles körben előnyösen ismert divatárú üzletében férfi divat szöveteinkből állandóan nagy raktár áll a n. é. közönségnek választékul gyári áron.

BOHN M ES TARSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA.

∴ Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep ∴
∴ e szakmában Ausztria-Magyarországon a ∴

BOHN-FÉLE TÉGLAGYARAK

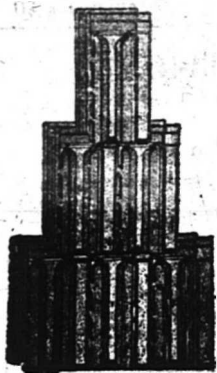
Nagykikindán és Zsombolyán.

Alapítottatott 1864. Legelőkelőbb referenciák. Alapította 1864.

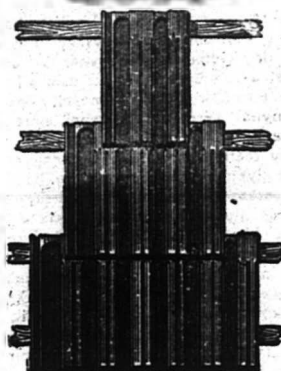
== 50 millió évi gyártás ==

a cs. és kir. szab. Bohn-féle birtonszági átfedő cserepekből. VAS-OXYD természetes vörös színben van kátrányozva. Gyártmányok: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedőcserepek. Legelőcsőbb, legzebb tetőzet.

∴ Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve. ∴

Nagykikindai gyártmány.
Bohn-féle szab. biztonsági átfedőcserep 178. szám.

Zsombolyai gyártmány.
Szab. bist. préselt átfedőcserep 253. sz.

4 miniszteri jóváhagyás: 1. A berlini földművelésügyi miniszter urtól. A kopenhági belügyminiszter urtól. A hesseni nagyhercegségnél a belügyminiszter urtól. A berlini földmív. miniszter urtól.

„Ratin“ mint legbiztosabb egér- és patkányirtó szer

van elismelve. Több külföldi polgári és katonai hatóságok elismerése. 1 adag patkánybacillus 8 korona, 1 adag egérbacillus 180 korona. Prospektus kívánatra ingyen. Nagyobb területen az irtást garanciával elvállalja.

„RATIN“ bakteriológiai laboratóriumszervezet részvény-társaság magyarországi vezérképviseelője és egvedárusa HAAN BRILA. Budapest, VII. Rottenbiller-utca 26.

Építési iroda.

Tisztelettel van szerencsénk a m. t. építető közönség b. tudomására hozni, hogy Colldömlöken a Sági utca 99. szám alatt (Merkly Ede-féle ház)

építési irodát és vállalatot létesítettünk.

Elvállaljuk mindennemű gazdasági épületek és bérházak tervezését a legkényesebb tiszteletnek megfelelőleg a legmodernebb kivitelben; úgy-szintén ezeknek természetben való kivitelét, valamint körkormányok építését, csatornázásokat, átalakításokat és tartozásai munkálatok elkészítését a leg-jutányosabb árban.

A készítenő munkálatok szakszerű és pontos kiviteléért az építézet terén eltöltött hosszas gyakorlataink kezkeskednek, — egyeduli főtörökvsünk oda fog irányulni, hogy a n. é. építető közönség legkényesebb igényeinek is megfelelhessünk.

A m. t. építető közönség szives pártfogását kérve, maradtunk kiváló tisztelettel

Hervál. Testvérek

kövnyes mester építési vállalkozók

Colldömlök, Sági-utca.

TANONCUL hirlapunk nyom-dájába egy jó családból származó, 1—2 közép-iskolát végzett fiu kedvező feltételek mellett azonnal felvétetik.

SZEIFERT JOZSEF

cs. kir. udv. fegyverszállító. — Interurbahn telefon 252.

Magyarországi raktárát:

Diana-fegyverekből
ugyancinba öléserű
Hemmerle-féle
fegyverekből

fegyverekből.

eredeti gyári áron.

A sorfegyver és annak lökésszerű szélő ismeretése ingyen és bérmentve. BROWNING-féle önműködő ismétlő szerű vadászfegyver 12 űmnyagú eredeti gyári áron, assz 210 koronáért nálam kapható.

Mannlicher Schönmayer 5 lövetű ismétlő szerű karabély 9 mm. és 6 1/2. űbn. eredeti gyári áron, assz 190 koronáért nálam kapható.

40 koronás és fölkelő minden árban, kipróbált és teljesen megbízható jó lökésszerűvel bíró vadászfegyverek nálam kaphatók.

Browning önműködő ismétlő pisztoly 7-65 és 6-35 űmnyagú, továbbá ismétlő és önműködő pisztolyok minden fajta új szerkesztési raktáron van.

Új fegyverek, pisztolyok, szobafegyverek stb. dus választékban.

Töltött töltények

angol Eley, állami áruda Dinstéjki és fekete löporral töltött töltények.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Saját lövöld.

Politzer sérvambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet sérv bajnok.
∴ fordulóúti és aszpátúti intézet ∴

Budapest V. kerületében, Sági-utca 1. számán

As intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalannal rendelkezésre áll. As orvosi vizsgálat igénybevételére vétele nem kötelez.

Ugyancin! Márkált árk!
Egyéni speciális kezelés.

Vidéki megrendelések as intézet szakorvosa által lelkiismeretesen fellüvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett elkészítetnek.

Ugyancin árkak a legfinomabb minőségben, ovussal ajánva és sterilizálva. Felületenl megbízhatóak. Tucatont 2—16 koronáig.

Ugyancin most jelent meg: „Az ember egészsége“ című orvosi mű, mi a sérvbajjal, annak ellenzereiv léseivel foglalkozik. E munkát bárkinek díj-talannal és várt borítékban küldi meg as intézet igazgatóság.